

1.6 Príklady použitia genetického algoritmu (Matlab)

Príklady GA:

Hľadanie globálneho minima
Schwefelovej funkcie

Nová schwefelova funkcia (testfn3c.m)

$$F(X) = \sum_{i=0}^n -x_i \cdot \sin \left(\sqrt{|x_i - x_0|} + y_0 \right)$$

$$x_0 = 30; y_0 = 100$$

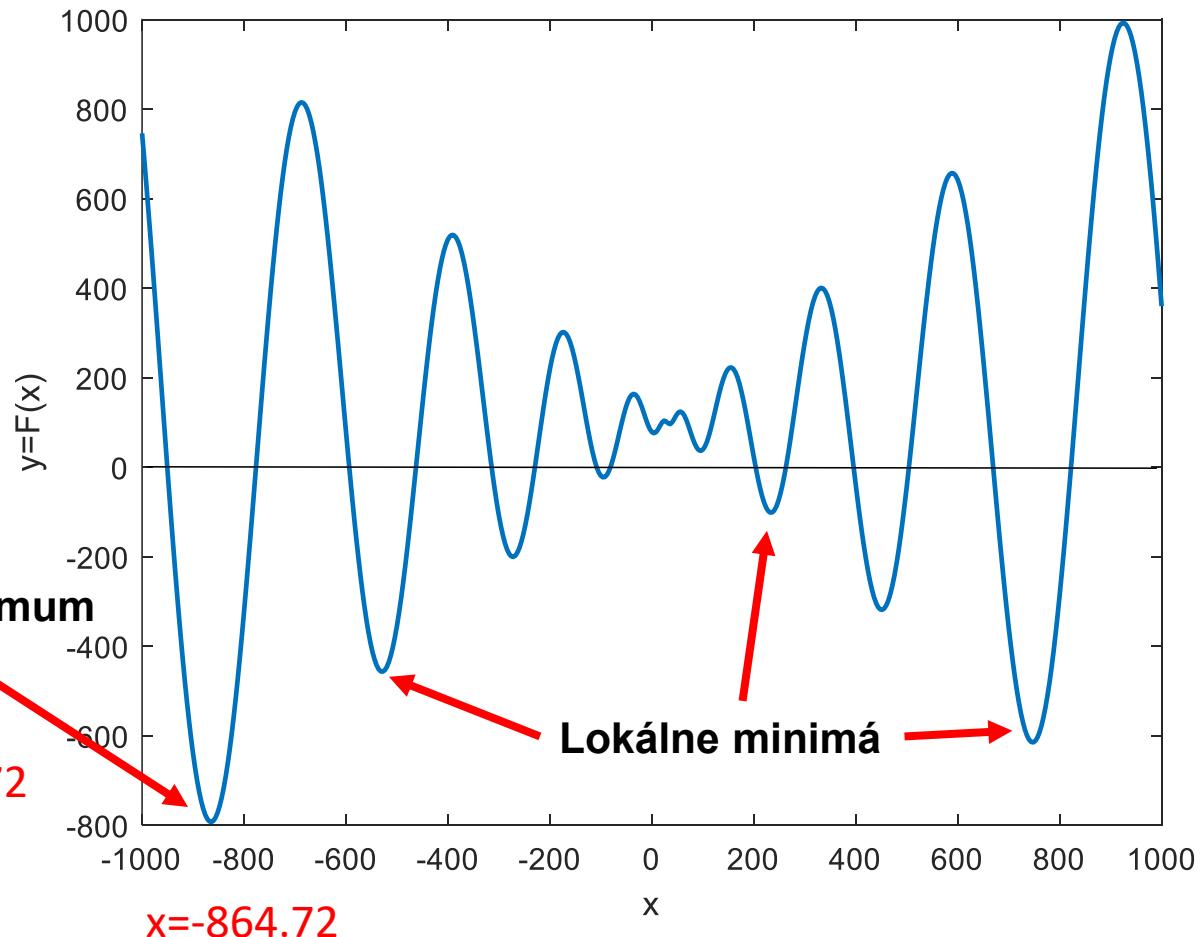
$$-1000 \leq x_i \leq 1000; i = 1 \dots n; n = 10$$

Globálne minimum:

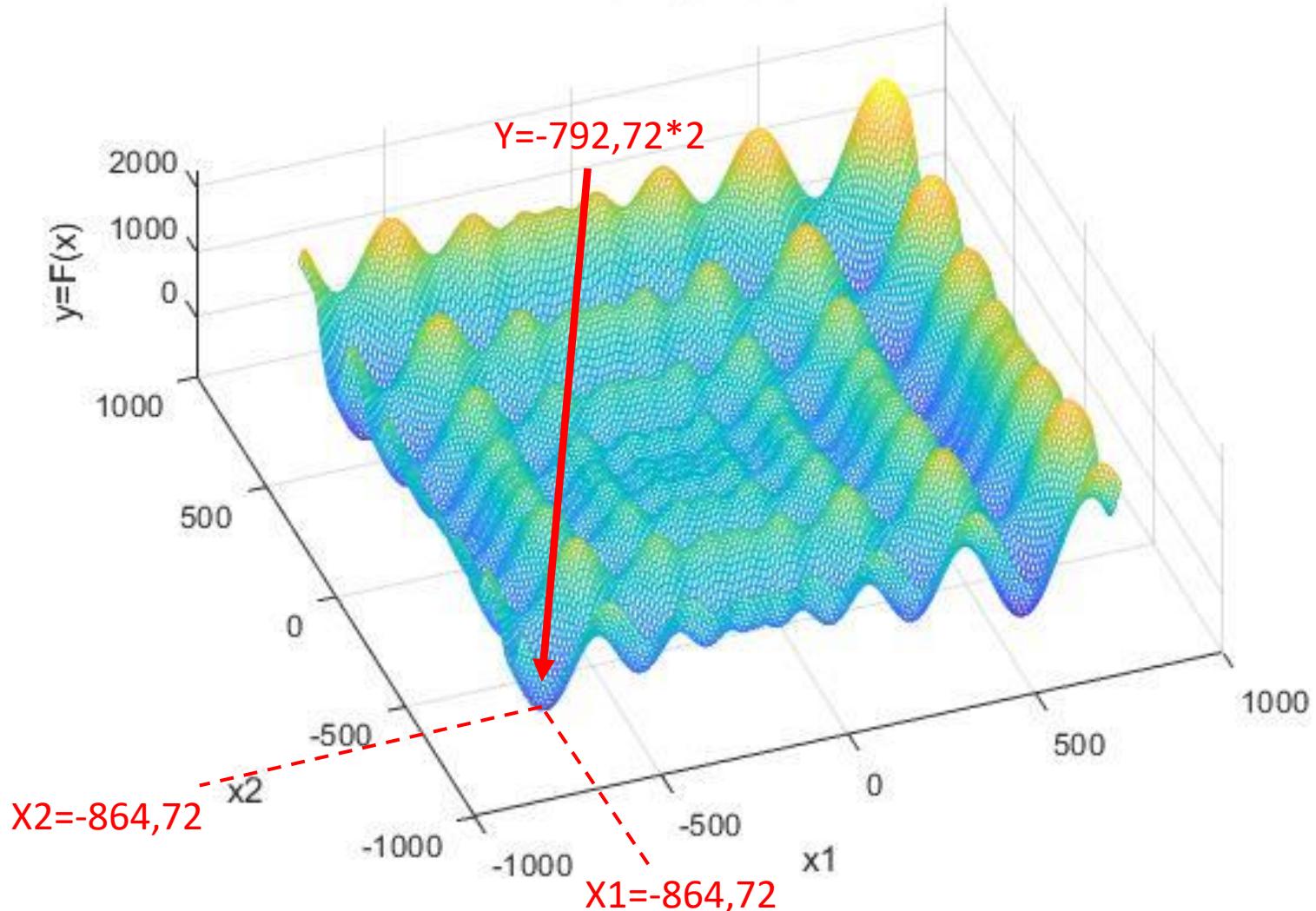
$$f(x) = -792.72 n$$

$$x_i = -864.72; i = 1, 2, 3, \dots, n$$

Nová schwefelova funkcia (testfn3c.m)

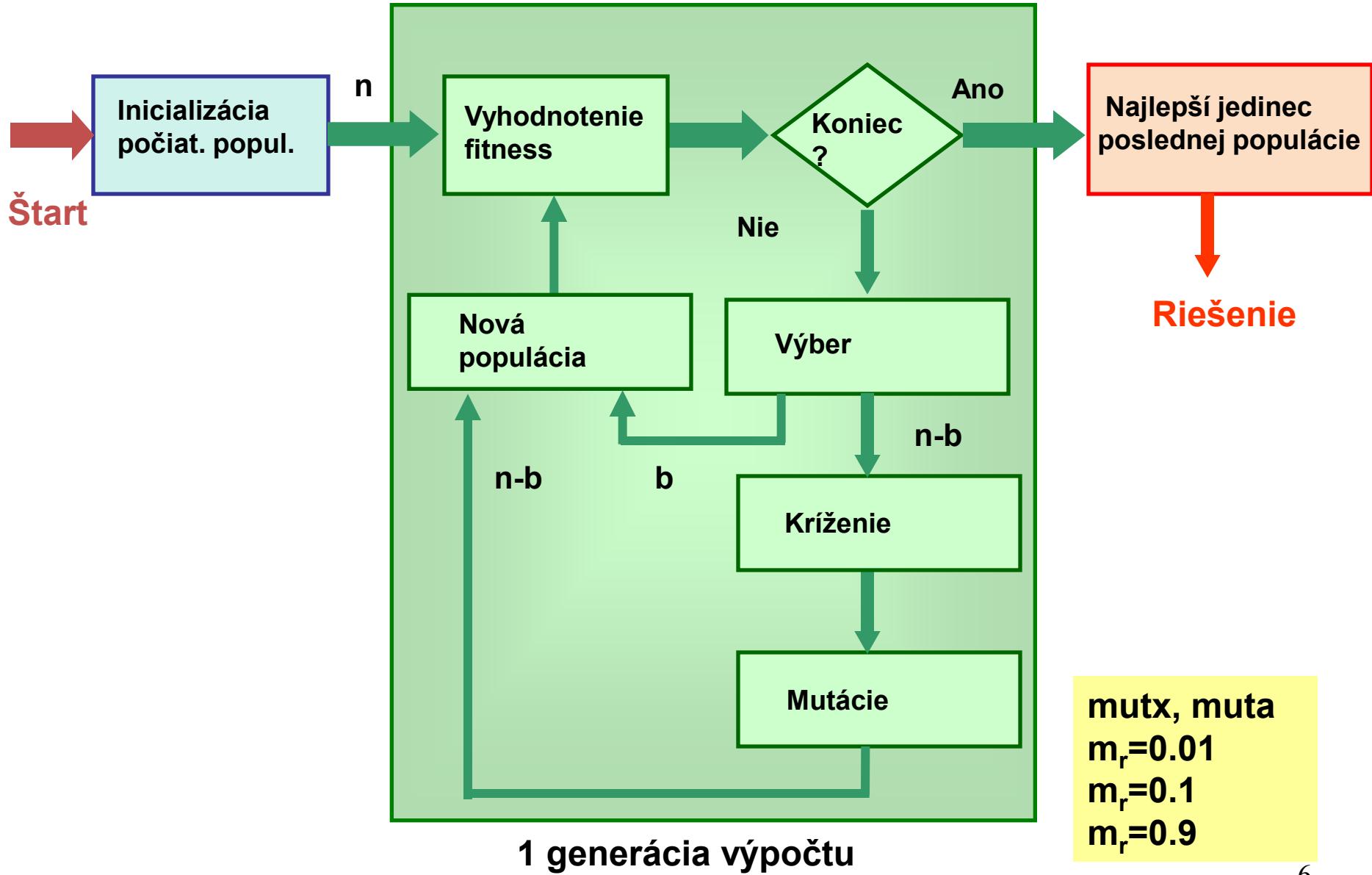
New Schwefel f.

Genetický algoritmus pre funkciu 10 premenných:

$$X = [x_1, x_2, \dots, x_{10}]; x_i = -864,72; F(X^*) = -792,72 \cdot 10$$

Genetický algoritmus

Príklad 1:

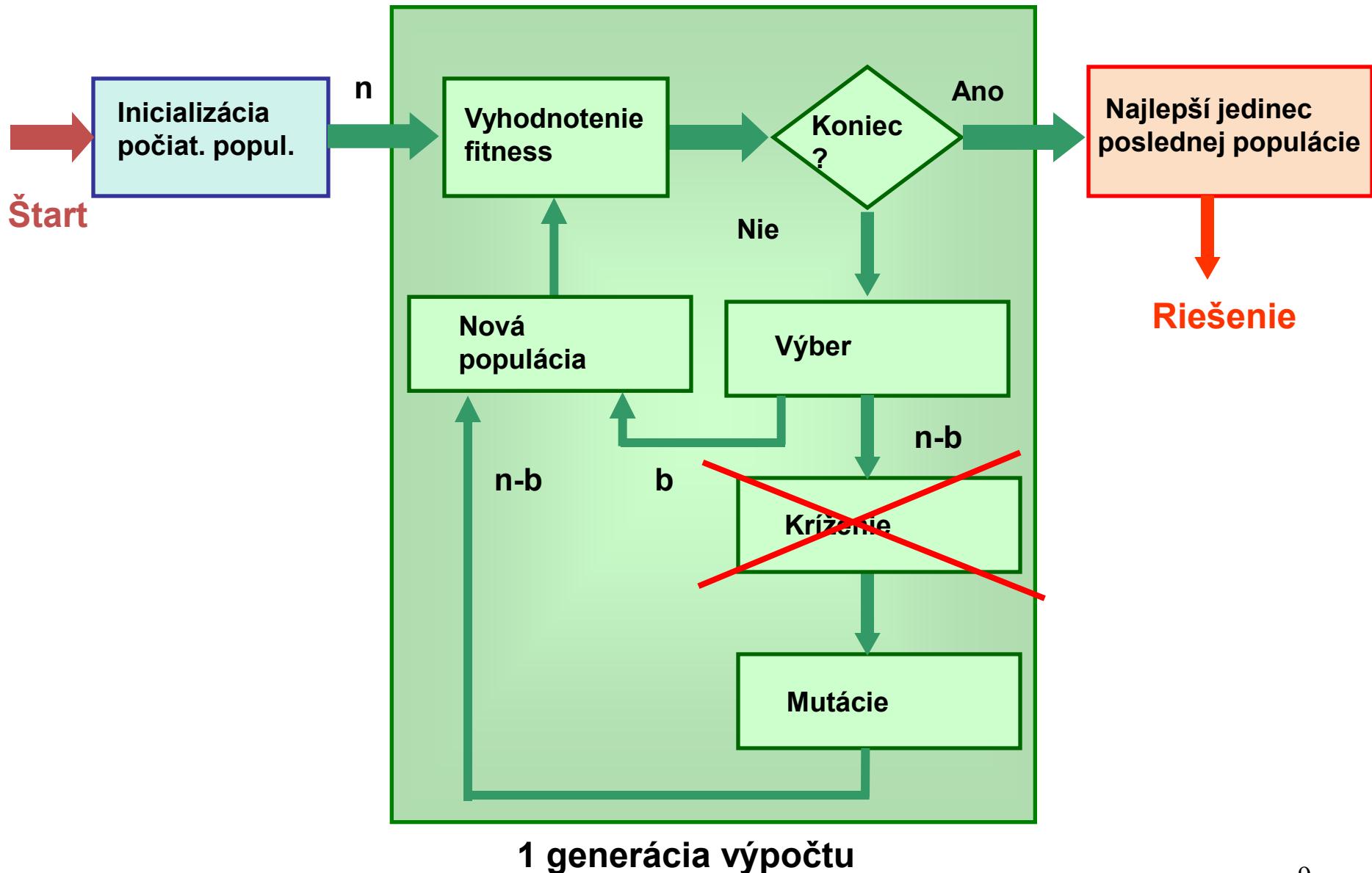
Parametrizácia mutácie

(Schwefel.f. , testfn3c.m)

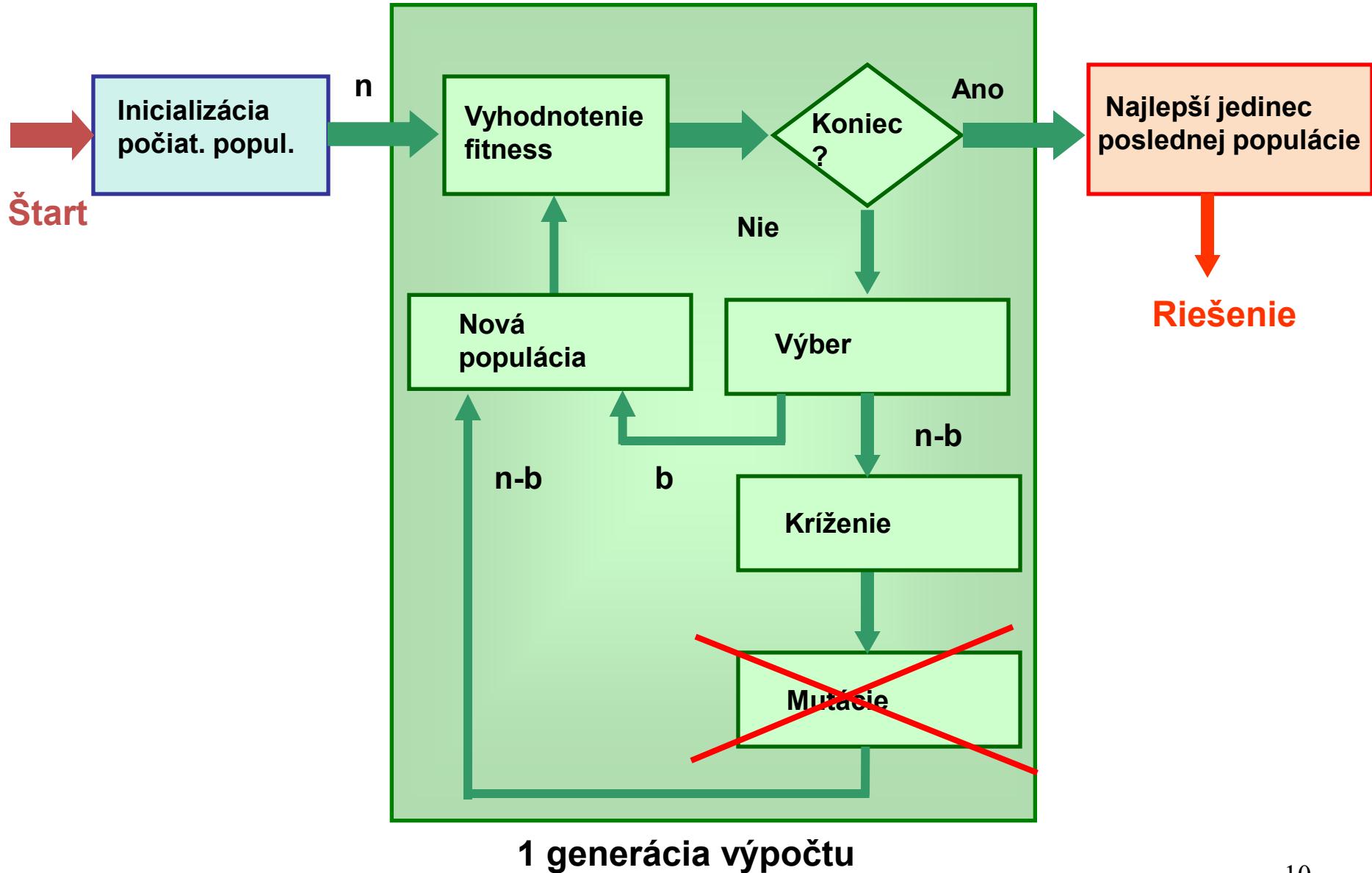
Príklad 2:

Kríženie vs. mutácia

Genetický algoritmus

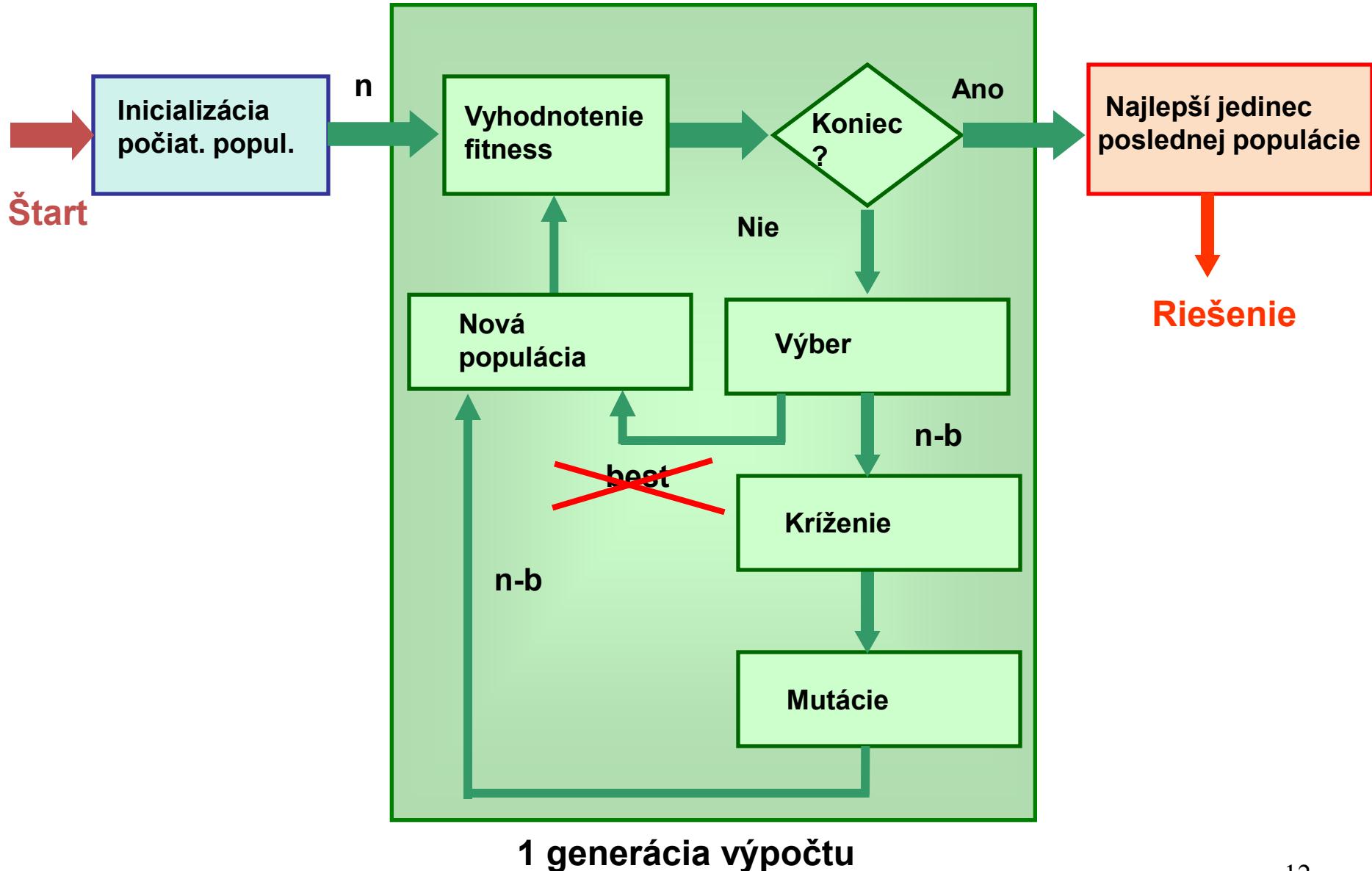
Genetický algoritmus

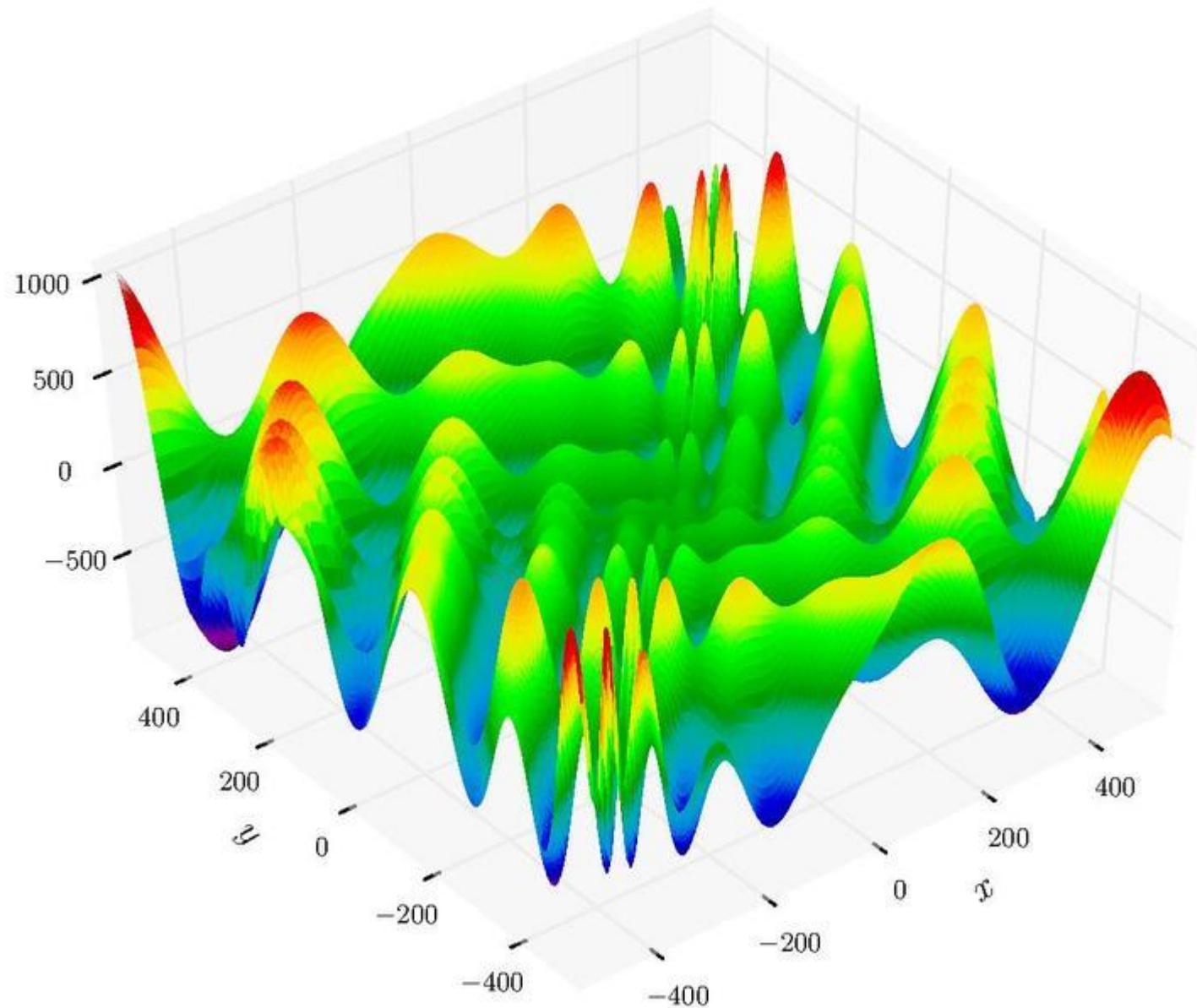
Príklad 3:

Elitarizmus
(Schwefel.f. , testfn3.m)

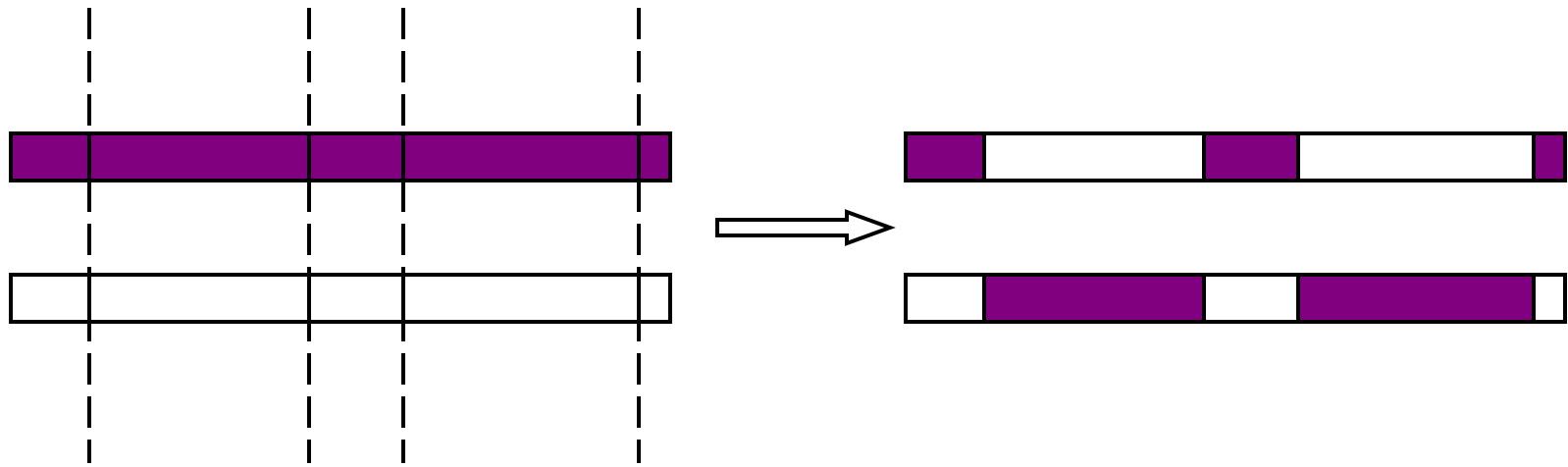
Genetický algoritmus

Eggholder fn. – těžký testovací optim. problém

1.7 Ďalšie možnosti genetických operácií

Viacbodové kríženie (crossov.m)

$$\begin{aligned} R_a &= [a_1 \ a_2 \ a_3 \ a_4 \ a_5] \\ R_b &= [b_1 \ b_2 \ b_3 \ b_4 \ b_5] \\ M &= [0 \ 1 \ 1 \ 0 \ 1] \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P_1 &= [a_1 \ b_2 \ b_3 \ a_4 \ b_5] \\ P_2 &= [b_1 \ a_2 \ a_3 \ b_4 \ a_5] \end{aligned}$$

maskované kríženie

$$\begin{aligned} R_a &= [a_1 \ a_2 \ a_3 \ a_4 \ a_5] \\ R_b &= [b_1 \ b_2 \ b_3 \ b_4 \ b_5] \\ R_c &= [c_1 \ c_2 \ c_3 \ c_4 \ c_5] \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} M_1 &= [1 \ 1 \ 3 \ 2 \ 2] \rightarrow P_1 = [a_1 \ a_2 \ c_3 \ b_4 \ b_5] \\ M_2 &= [2 \ 1 \ 1 \ 1 \ 2] \rightarrow P_2 = [b_1 \ a_2 \ a_3 \ a_4 \ b_5] \\ M_3 &= [3 \ 3 \ 2 \ 2 \ 1] \rightarrow P_3 = [c_1 \ c_2 \ b_3 \ b_4 \ a_5] \end{aligned}$$

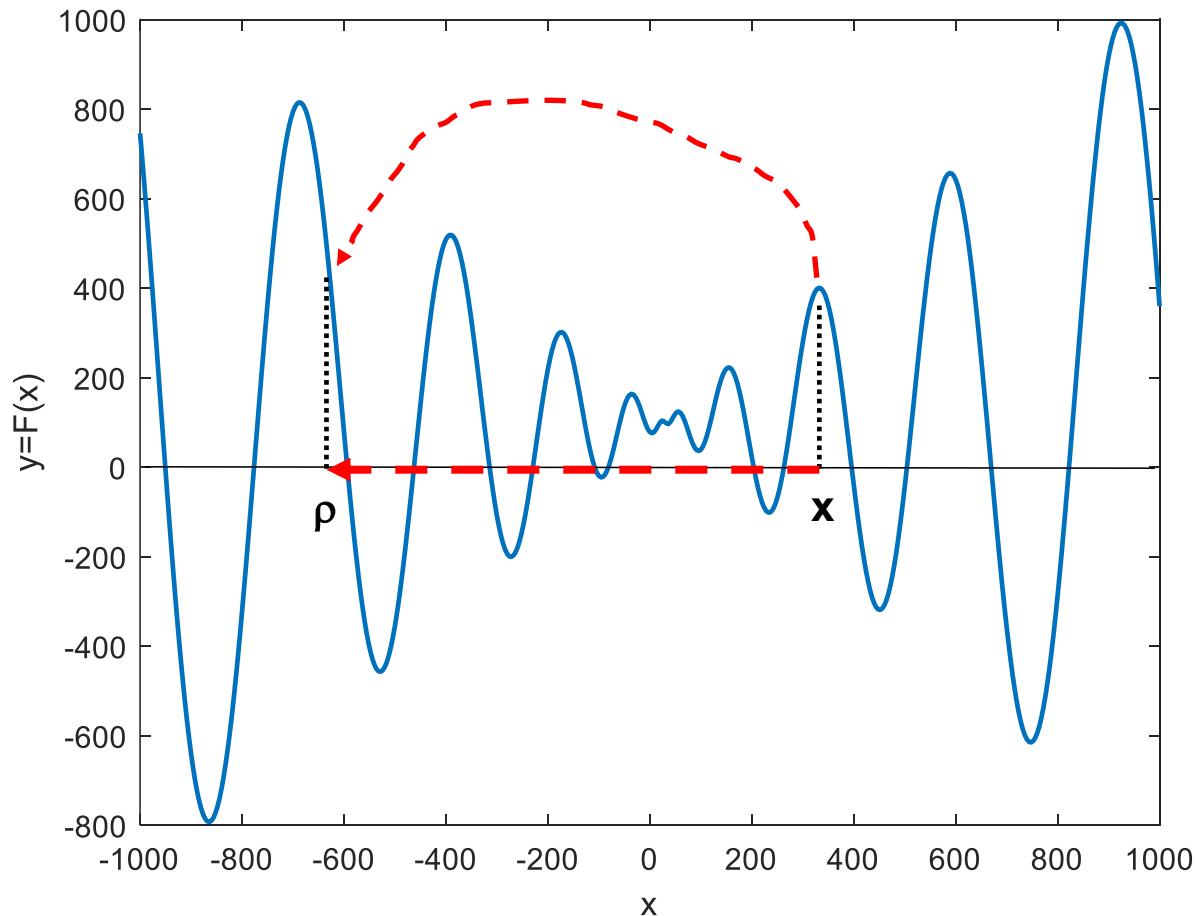
diskrétné kríženie (s viacerými rodičmi, crosgrp.m)

Rôzne typy mutácie

$$X = [x_1, x_2, \dots, x_i, \dots, x_n] \rightarrow X' = [x_1, x_2, \dots, p, \dots, x_n]$$

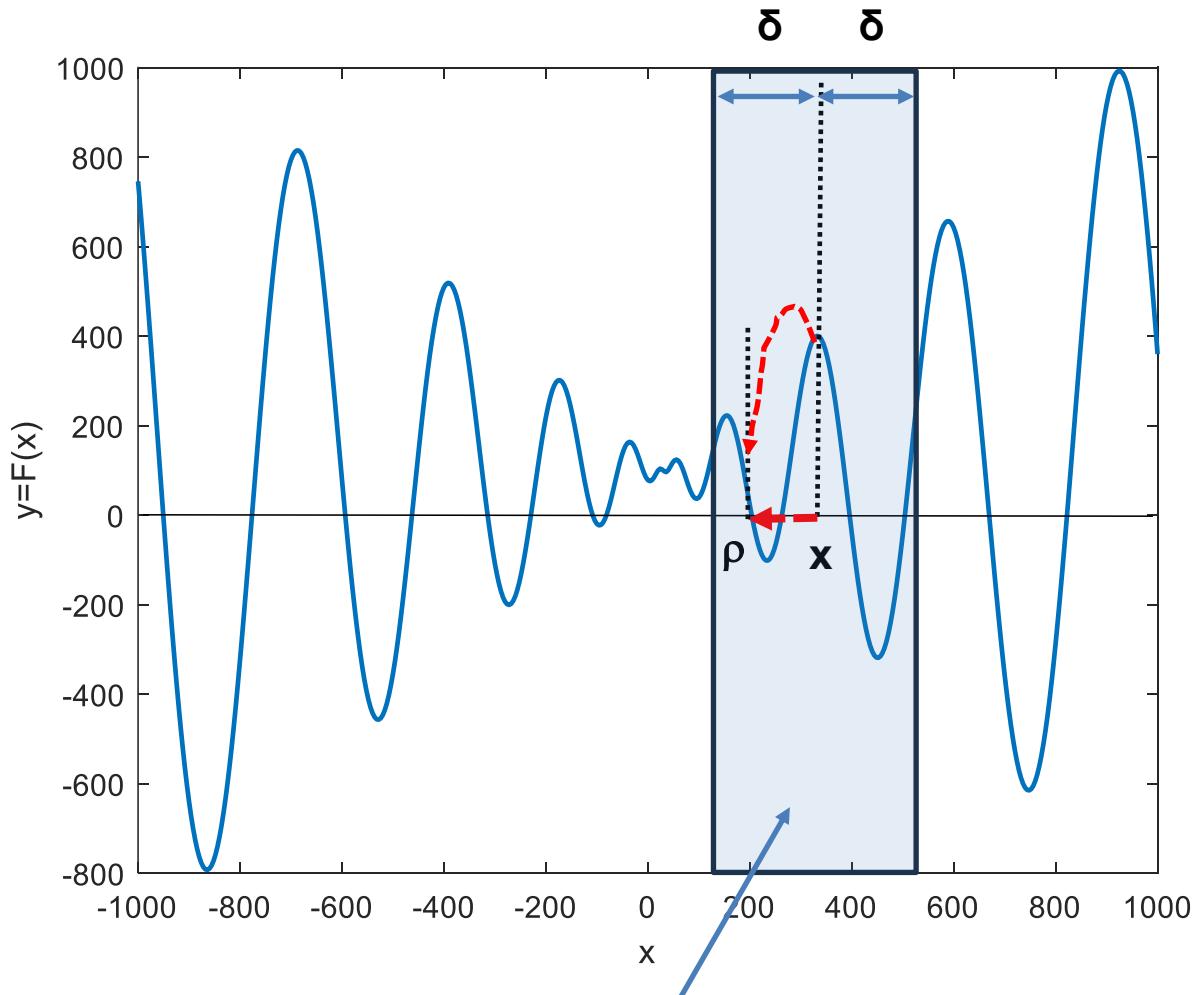
- a) obyčajná m. $p \in (x_{i,\min} ; x_{i,\max})$
 ρ - náhodné číslo z celého dovoleného rozsahu (mutx.m)
- b) aditívna m. $\rho = x_i + \delta$
 δ - náhodné číslo zo zvoleného rozsahu (muta.m)
- c) multiplikatívna m. $\rho = x_i * \alpha$
 α - náhodné číslo zo zvoleného rozsahu (mutm.m)

a) Obyčajná mutácia („globálna“)

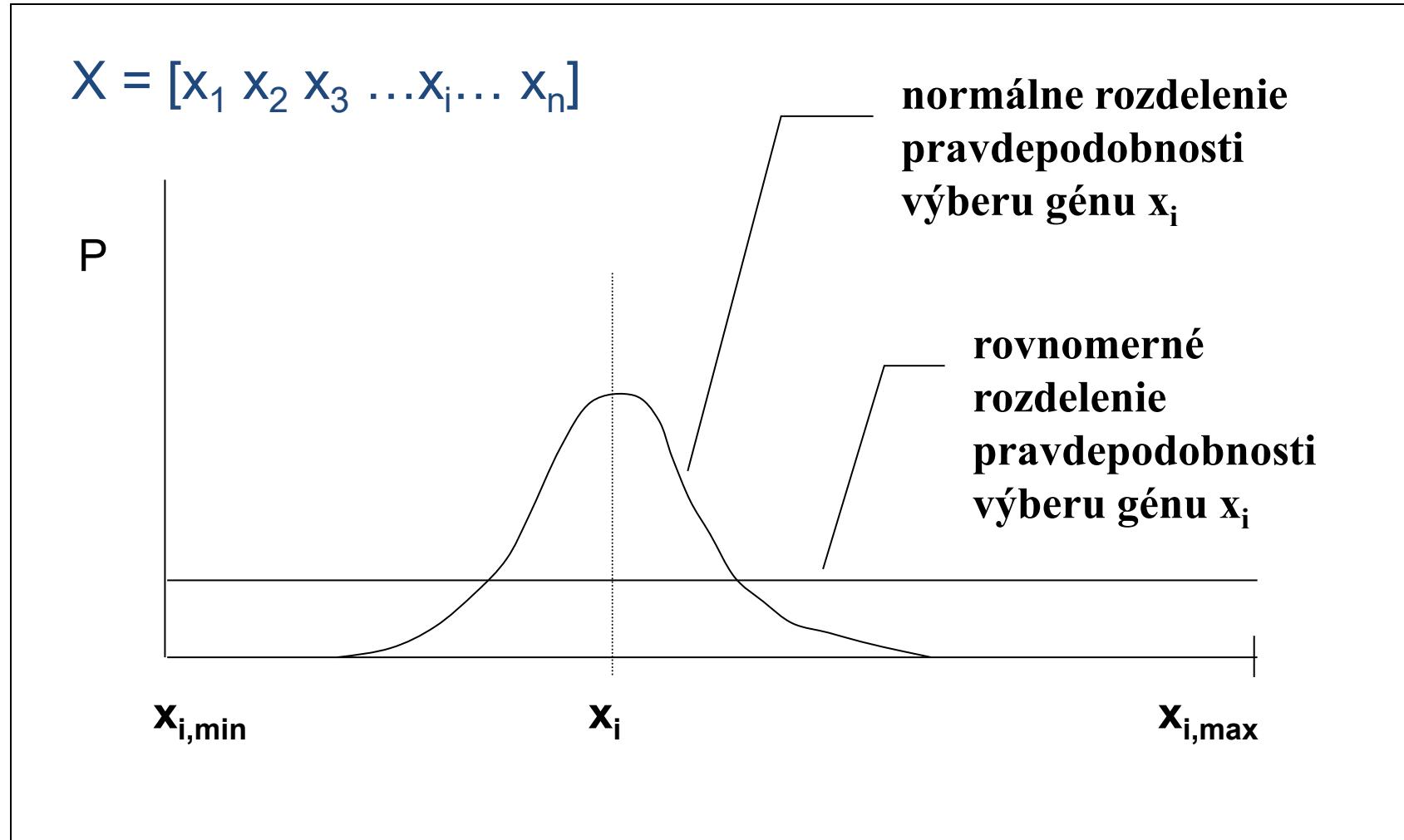
Mutácia v celom prehľadávanom priestore

b) Aditívna v malom rozsahu zmeny („lokálna“)

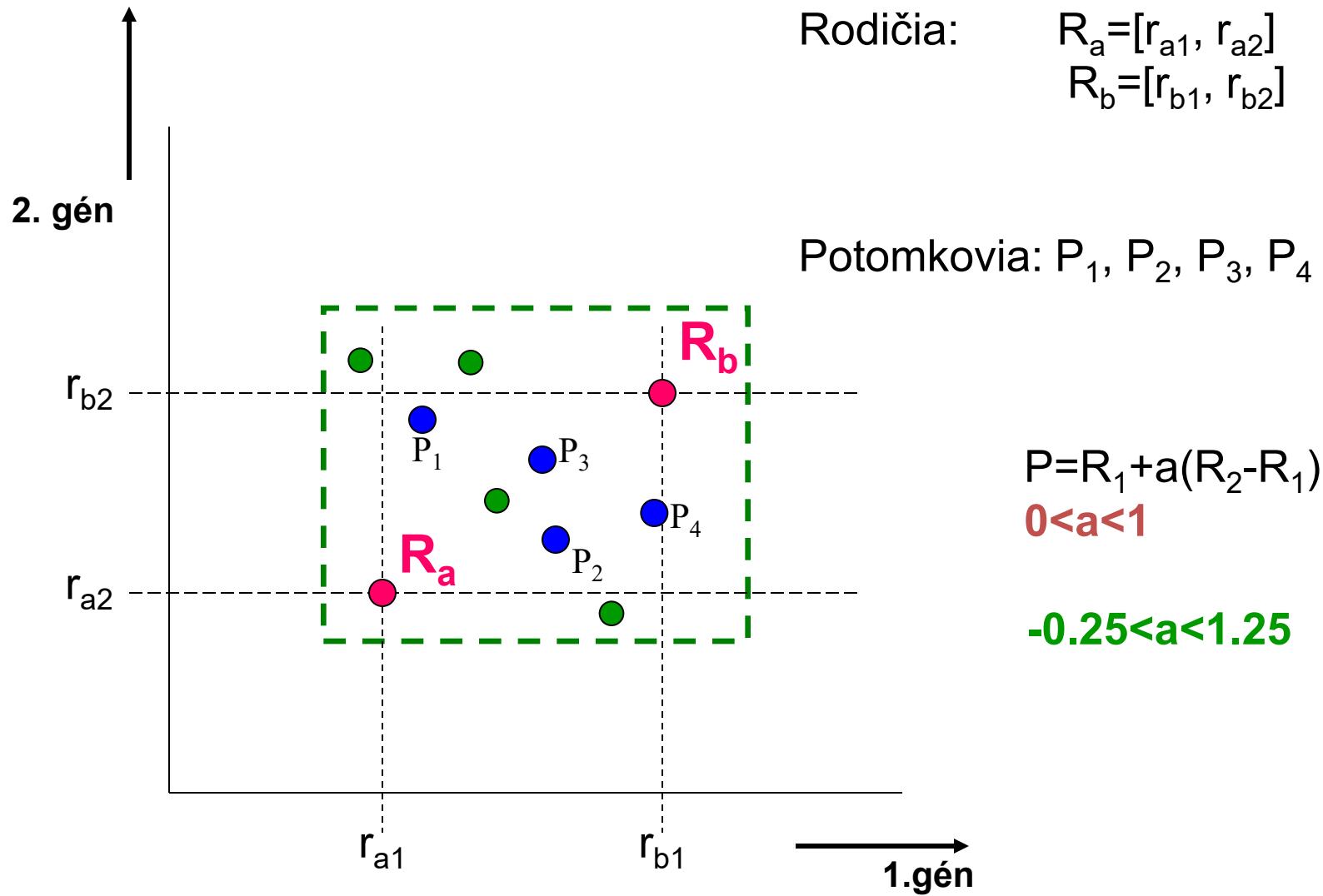

Mutácia v malom okolí pôvodného riešenia

Rozloženie pravdepodobnosti výberu mutovaného génu

Medziľahlé kríženie (intmedx.m, around.m)

Geometrická interpretácia medziľahlého kríženia

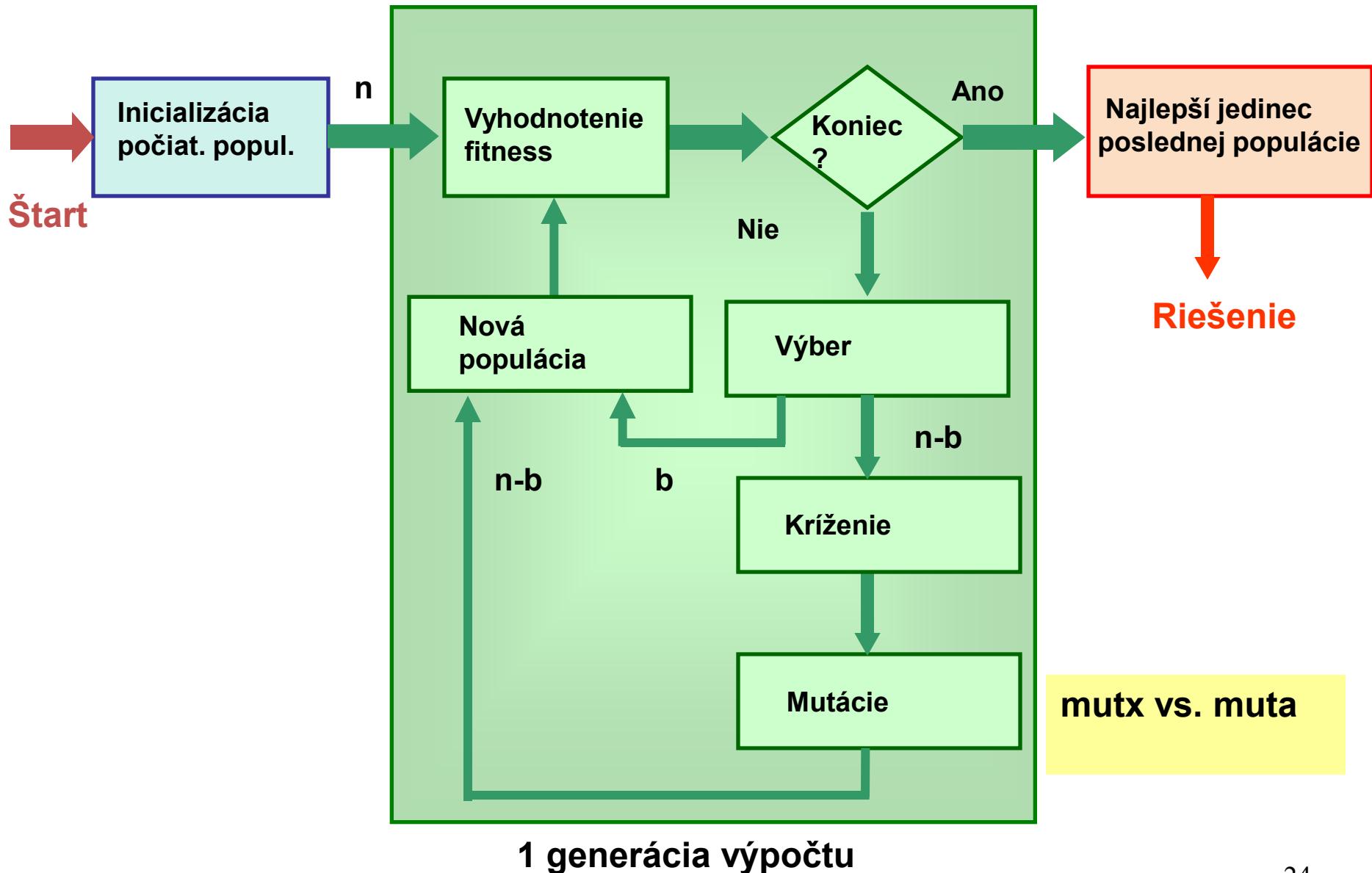
Globálne / Lokálne hľadanie

Príklad 4:

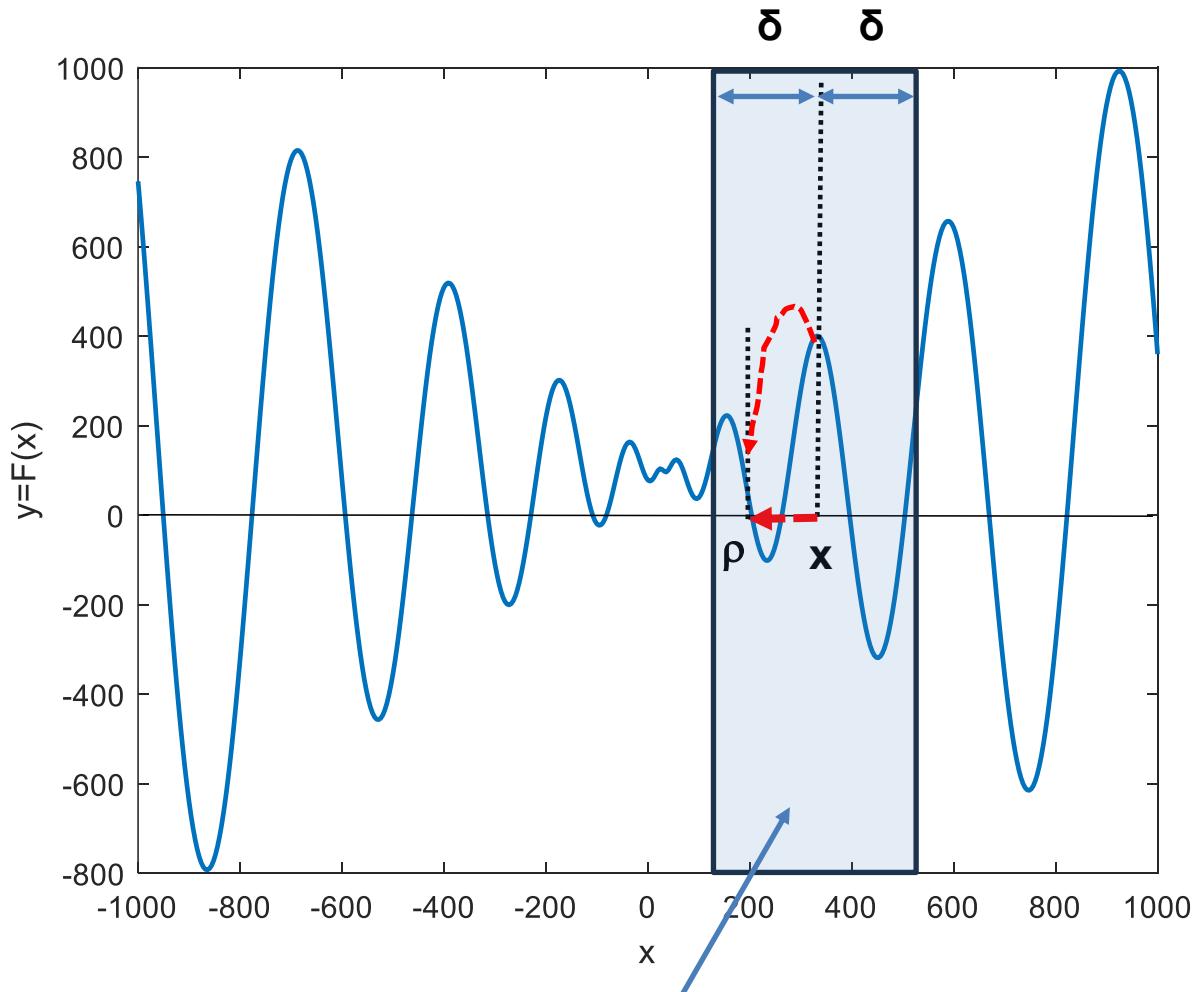
Globálna / lokálna mutácia

(Schwefel.f. , testfn3.m)

Genetický algoritmus

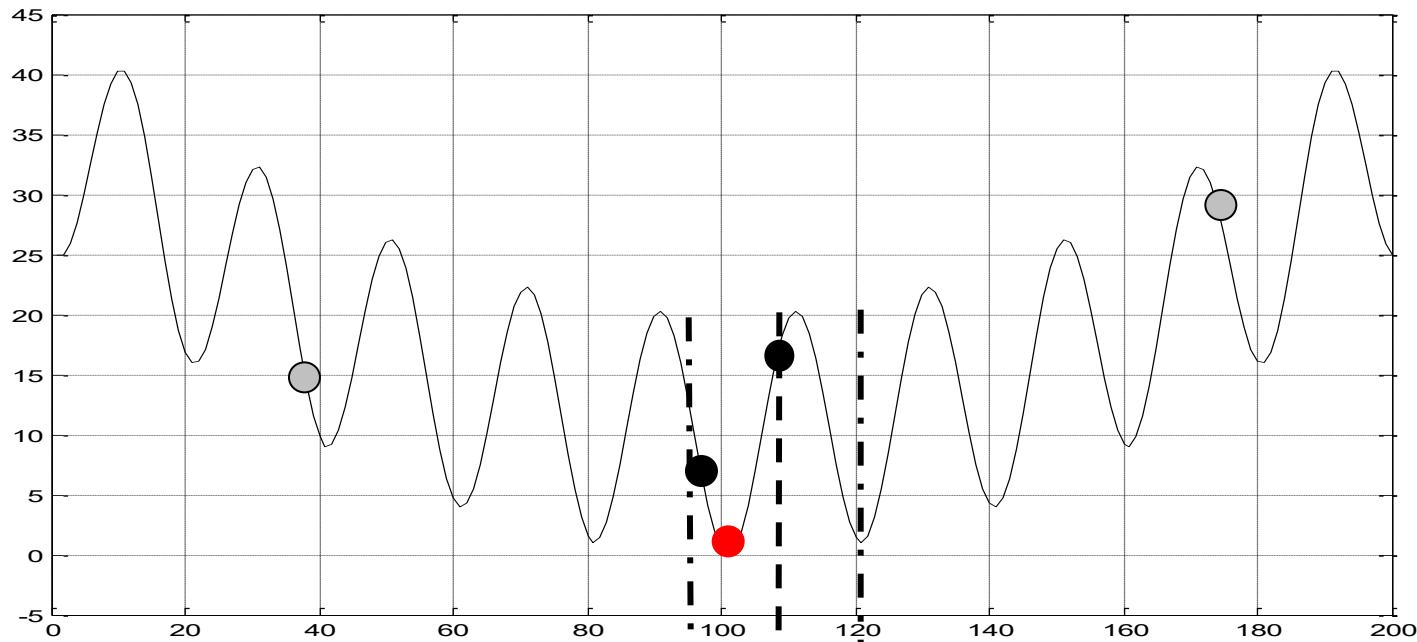

b) Aditívna v malom rozsahu zmeny („lokálna“)

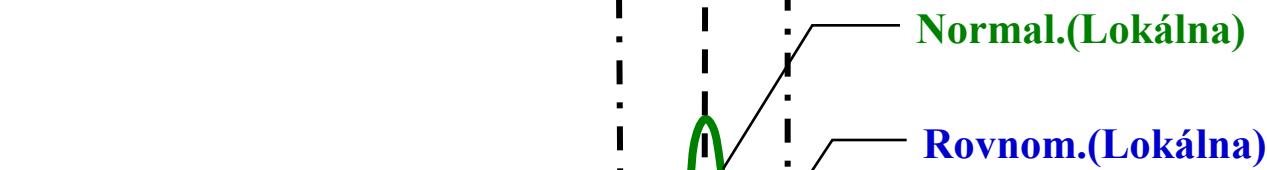

Mutácia v malom okolí pôvodného riešenia

$F(x)$

P

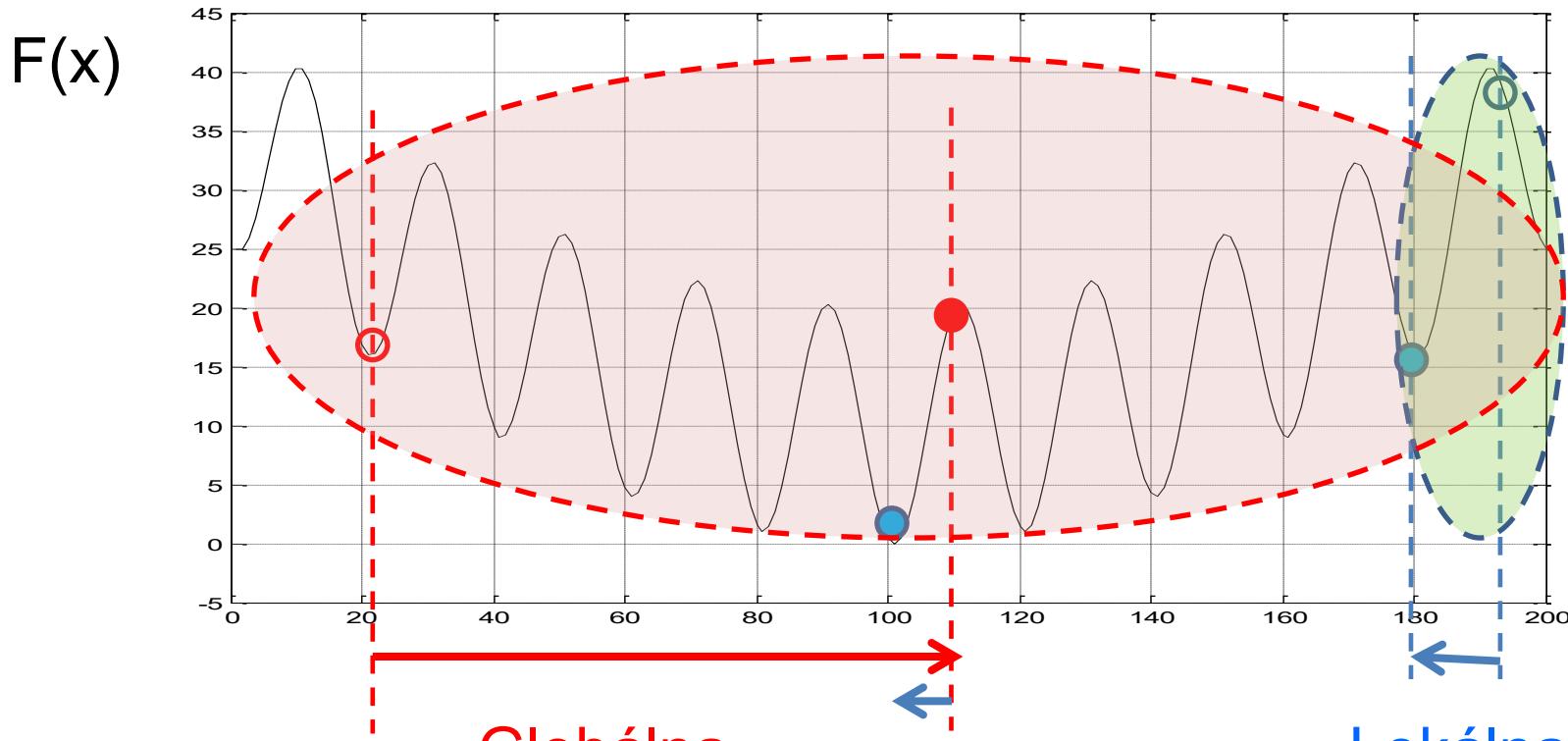
Rovnom.(Globálna)

Normal.(Lokálna)

Rovnom.(Lokálna)

x_{min}

x_{max}

Globálna
mutácia
(mutx)

Lokálna
mutácia
(muta, mutn,
mutm...)

globálne a lokálne hľadanie je vhodné v GA v priebehu celého behu riešenia kombinovať

Metódy výberu ret'azcov do novej populácie (selekcia)

- **Výber na základe úspešnosti / fitness** (selbest.m)
- **Náhodný výber** (selrand.m)
- **Výber pomocou váhovaného ruletového kolesa** (selsus.m)
- **Turnajový výber** (seltourn.m)
- **Výber podľa maximálnej miery diverzity** (seldiv.m)
- **iné ...**

Výber na základe miery úspešnosti - deterministicky „elitársky výber“, selbest.m)

vyber 6 → [3 2 1]

Pop = [R₁ , R₂ , R₃ , R₄ , R₅ , R₆ , R₇ , R₈ , R₉ , R₁₀]

Fit = [2.1 , 7.8 , 1.7, 4.9 , 9.1 , 0.2 , 7.6 , 0.0 , 2.1 , 2.9]

Vyb = [R₅ , R₅ , R₅ , R₂ , R₂ , R₇].

Náhodný výber (selrand.m)

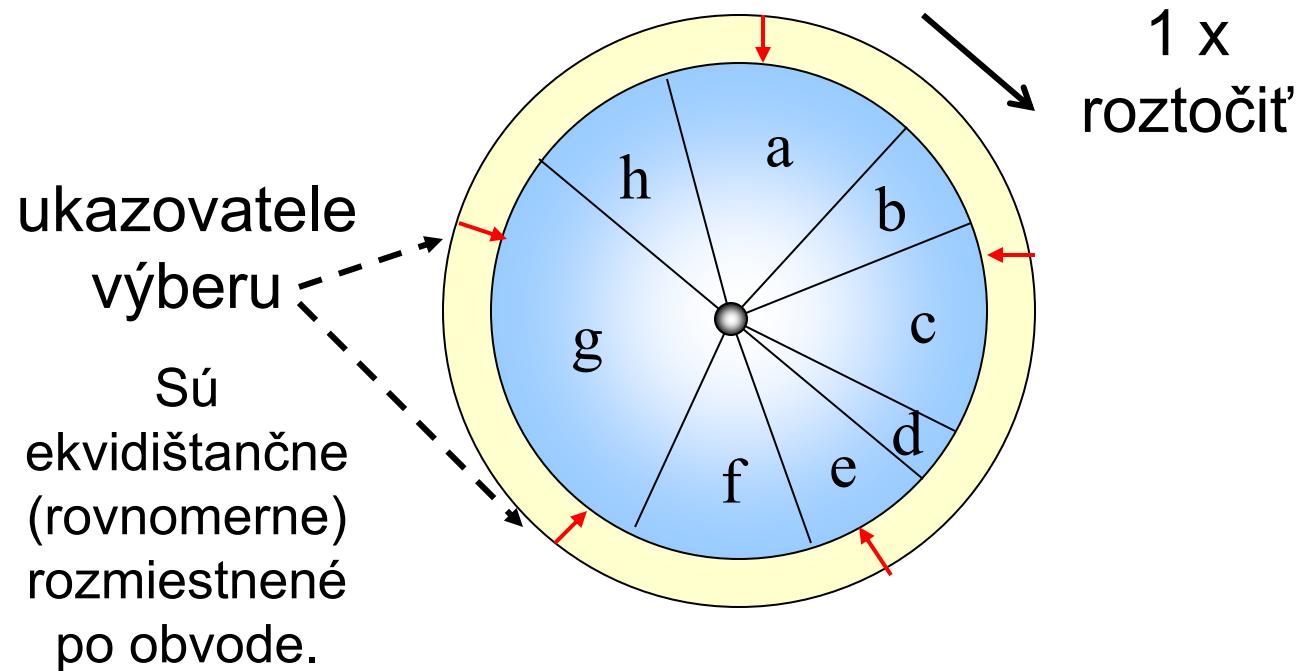
vyber 6

Pop = [R₁, R₂, R₃, R₄, R₅, R₆, R₇, R₈, R₉, R₁₀]

~~**Fit = [2.1, 7.8, 1.7, 4.9, 9.1, 0.2, 7.6, 0.0, 2.1, 2.9]**~~

Vyb = [R₈, R₄, R₂, R₁, R₄, R₉]

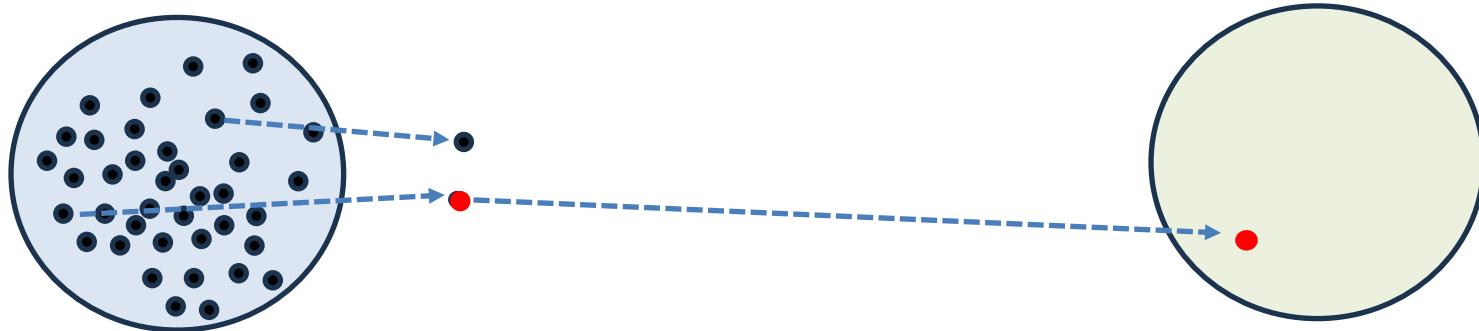
Rovnomerný váhovaný ruletový výber (selsus.m)

Ukážu vybraných jedincov.

Turnajový výber (seltourn.m)

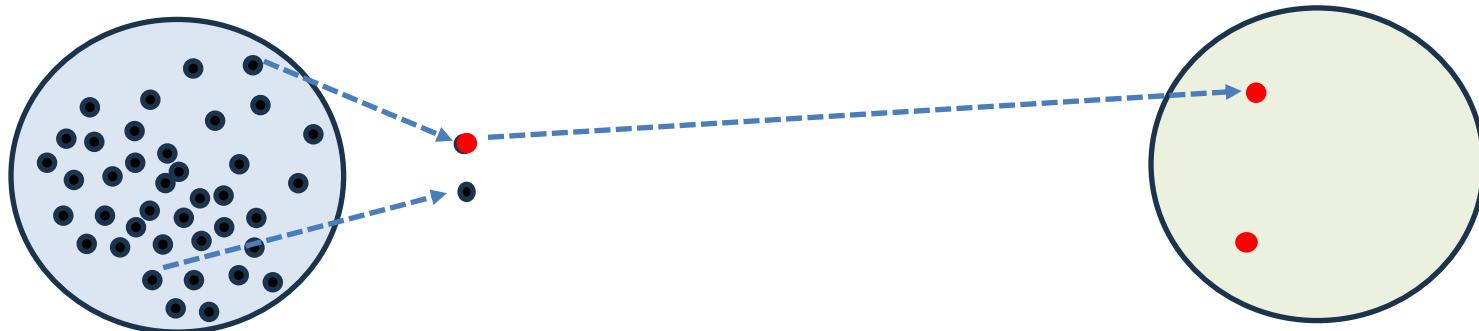
1. Z populácie sa skopíruje náhodná dvojica jedincov.
2. Lepší z dvojice sa zapíše medzi vybrané jedince.
Oba jedince zostanú stále v pôvodnej populácii.
3. Opakuj 1-2, kým nie je vybraný už požadovaný počet jedincov.

Vyber 15 z 35

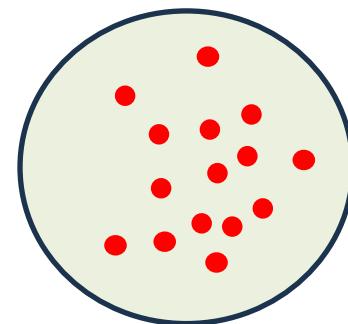
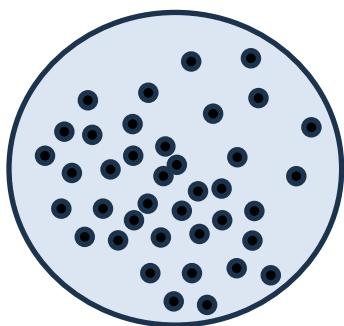
Turnajový výber (seltourn.m)

1. Z populácie sa skopíruje náhodná dvojica jedincov.
2. Lepší z dvojice sa zapíše medzi vybrané jedince.
Oba jedince zostanú stále v pôvodnej populácii.
3. Opakuj 1-2, kým nie je vybraný už požadovaný počet jedincov.

Turnajový výber (seltourn.m)

1. Z populácie sa skopíruje náhodná dvojica jedincov.
2. Lepší z dvojice sa zapíše medzi vybrané jedince.
Oba jedince zostanú stále v pôvodnej populácii.
3. Opakuj 1-2, kým nie je vybraný už požadovaný počet jedincov.

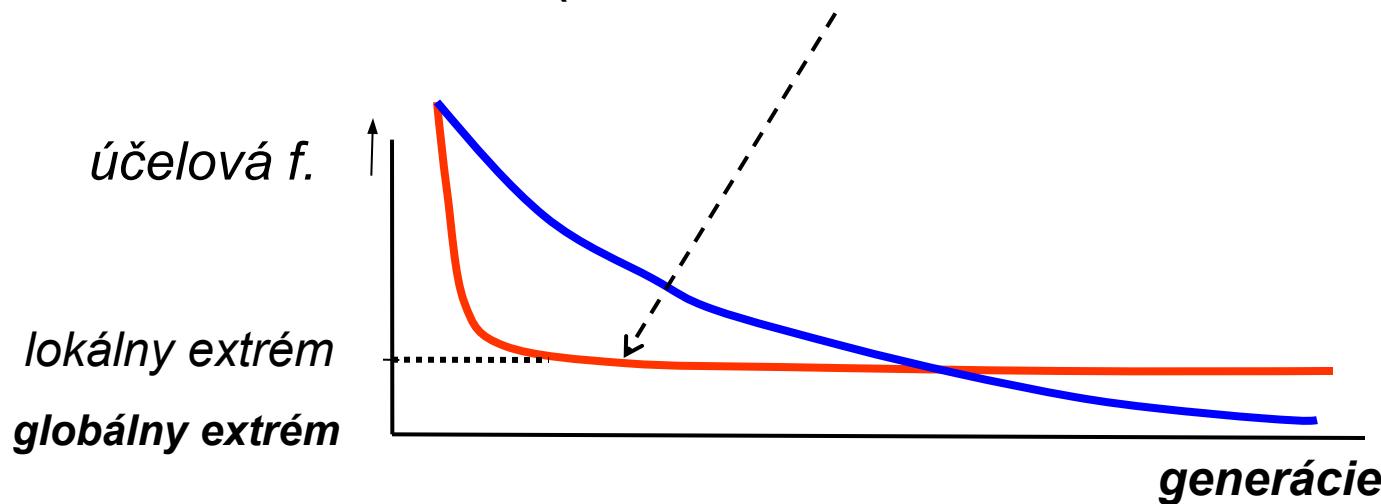
Príklad konkrétneho GA

1. Náhodná inicializácia počiatočnej populácie P o počte 20 reťazcov.
2. Vyhodnotenie vektora účelových funkcií resp. fitness pre všetky reťazce populácie.
3. Výber skupiny A ako 2 najúspešnejších reťazcov z populácie P (s najvyššou hodnotou fitness).
4. Výber skupiny B ako 4 najúspešnejších reťazcov z populácie P (zahrňujú aj reťazce skupiny A).
5. Výber 14 reťazcov skupiny C pomocou turnajového výberu z populácie P .
6. Zjednotením reťazcov skupín B a C sa vytvorí pracovná skupina 18 reťazcov D .
7. V skupine D sa vytvoria náhodné dvojice, s ktorými sa uskutoční kríženie.
8. Vybrané gény niektorých reťazcov skupiny D sa zmutujú globálne alebo lokálne.
9. Vytvorí sa nová generácia populácie P ako zjednotenie skupín A a D .
10. Ak sa dosiahol predpísaný počet cyklov (generácií) vyberie sa najúspešnejší reťazec ako konečné riešenie. Inak sa pokračuje bodom 2.

Selektívny tlak

- **Selektívny tlak = P_{best}/P_{mean}**
 P_{best} - pravdepodobnosť výberu najlepšieho jedinca
 P_{mean} - priemerná pravdepodobnosť výberu jedincov
- je to miera konkrétneho GA (metódy výberu) uprednostňovať aktuálne lepšie jedince z populácie pred aktuálne horšími jedincami
- GA s vysokým selektívnym tlakom rýchlo konvergujú k najbližšiemu lokálnemu extrému a ďaleko ho opúšťajú
- zvyšovanie sel. tlaku: elitársky výber (*selbest*) na úkor náhodného výberu (*selrand*) a turnajového výberu (*seltourn*), ruletový výber (*slesus*) má vyšší sel. tlak než seltourn

Predčasná konvergencia riešenia GA (uviaznutie riešenia v lokálnom extréme)

Diverzita v populácii

- Diverzita, rozptyl, rôznorodosť génov
- dá sa vyjadriť pomocou euklidovskej vzdialenosť voči vziažnému reťazcu alebo rozptylom hodnôt reťazcov (génov)
- v GA, ktorý zabezpečuje vysokú diverzitu sa v populácii neustále vytvárajú reťazce s rôznorodou genetickou informáciou
- zvýšenie diverzity - šanca opustiť lokálny extrém, nové perspektívne smery hľadania
- zvýšenie diverzity ale spomaľuje rýchlosť konvergencie, príliš vysoká diverzita môže úplne zablokovať konvergenciu
- diverzitu zvyšuje: vyššia miera mutácie, náhodný výber, resetovanie jedincov alebo časti populácie, veľkosť populácie

Selektívny tlak a diverzita pôsobia proti sebe

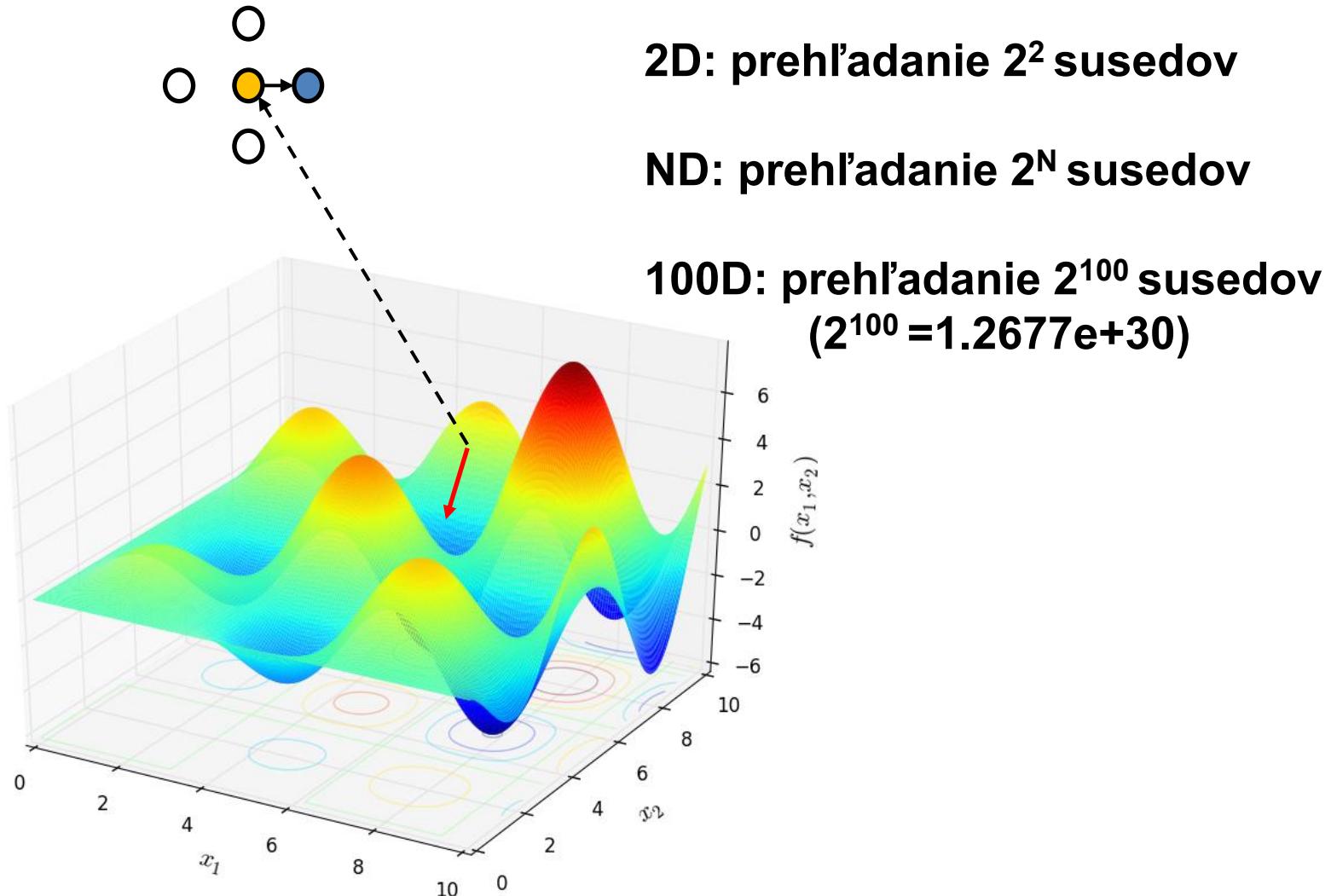
Ich vhodným vyvážením možno docieľiť optimálnu konvergenciu GA

Príklad 5:

Schwefelova funkcia 100 premenných

(Schwefel.f. , testfn3c.m)

Horolezecký algoritmus - 2D úloha

Horolezecký algoritmus uviazne v najbližšom lokálnom extréme.